

ALUMINIJ

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA TOVARNE GLINICE
IN ALUMINIJA „BORIS KIDRIČ“ KIDRIČEVO

Stev. 9

September 1973

27. XI. 1973

LETNIK XI

Redukcija električne energije

Izredno slaba situacija v preskrbi električne energije, ki je dosegla svoj višek v avgustu, je pustila dolgotrajne posledice tudi na delu in življenju našega podjetja.

Izpad proizvodnje električne energije je nastal zaradi slabe hidrološke situacije v avgustu, predvsem pa zaradi stalnih »havarij« v termo elektrarnah. Problem proizvodnje električne energije pa ni le kratkotrajen problem, temveč bo prisoten tudi v naslednjih letih — vse do leta 1977, ko bi naj začele obratovati nove, večje kapacitete. Najresnejšo krizo na tem področju pričakujemo pravzaprav v letih 1974, 1975 in 1976.

Zaradi pomanjkanja električne energije in velikih redukcij celotnega slovenskega gospodarstva se je Izvršni svet Slovenije odločil, da za daljši čas reducira proizvodnjo aluminija v našem podjetju in proizvodnjo v Rušah, s čemer bi zagotovili normalno proizvodnjo v ostalem slovenskem gospodarstvu. Po elektroenergetski bilanci Elektro gospodarstva Slovenije takšne krize za letošnje leto ni bilo pričakovati in so predvidevali celo določene viške električne energije v spomladanskih mesecih. Po tej bilanci pa je pričakovati manjšo krizo v letu 1974 in večjo v letih 1975 in 1976, ko bi slovenskemu gospodarstvu primanjkovalo do 216 GWh električne energije letno.

stali situaciji v zvezi z redukcijo. Na zboru so bila podana obširnejša poročila o redukciji in o tem, kaj redukcija predstavlja za našo gospodarsko organizacijo. Ravno tako smo na zboru obvestili prisotne člane kolektiva tudi o stališčih sekretariata CK ZK Slovenije, ki je razpravljal o nastali energetski situaciji in o problemih, ki se bodo odrazili predvsem v tistih delovnih organizacijah, ki so reducirane nad povprečjem redukcij ostalega slovenskega gospodarstva.

Zbor delovne skupnosti v podjetju

10. septembra je bila seja Sekretariata za gospodarstvo SRS s predstavniki direktnih odjemalcev električne energije in Elektro gospodarstvom; na njej smo bili obveščeni o problematiki električne energije in o predvidenih redukcijah. Naslednji dan, 11. septembra, je Izvršni svet na svoji izredni seji sprejel odlok o redukciji električne energije. Na osnovi odločitev IS o redukcijah električne energije smo 12. septembra sklicali zbor vseh članov delovne skupnosti in informirali člane kolektiva o na-

stali situaciji v zvezi z redukcijo. Na zboru so bila podana obširnejša poročila o redukciji in o tem, kaj redukcija predstavlja za našo gospodarsko organizacijo. Ravno tako smo na zboru obvestili prisotne člane kolektiva tudi o stališčih sekretariata CK ZK Slovenije, ki je razpravljal o nastali energetski situaciji in o problemih, ki se bodo odrazili predvsem v tistih delovnih organizacijah, ki so reducirane nad povprečjem redukcij ostalega slovenskega gospodarstva.

Solidarnost - za ublažitev posledic

Sekretariat CK ZKS, kakor pozneje tudi sindikati ter Gospodarska zbornica SRS, so se zavzeli za to, da bi prizadejim organizacijam nadomestili izpad dohodka in škodo v okviru solidarnosti med delovnimi organizacijami Slovenije ter družbeno-političnimi organizacijami in samoupravnimi skup-

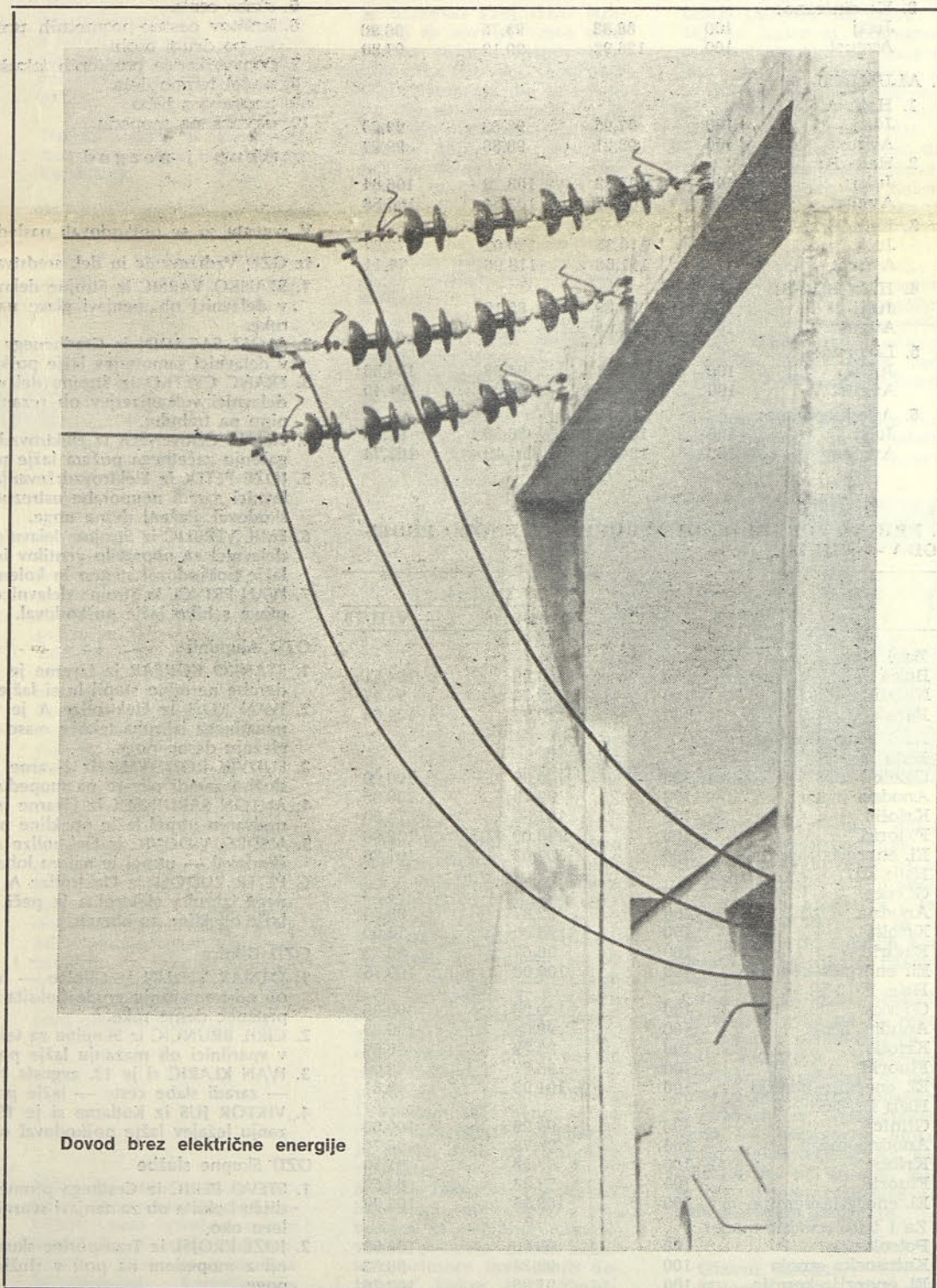
nostmi — s sreds., ki se zbirajo v raznih republiških skladih. Nadalje, da bo ta škoda v teh delovnih organizacijah ublažena z zbiranjem sredstev po načelu razdelitve bremen na vse dejavnosti, kar pomeni, z dodatnimi prispevki dajatev tistim delovnim organizacijam, ki v tej elektro energetski si-

tuaciji niso utrpele kakšne škode.

Na področju osebnih dohodkov se je sekretariat CK ZK Slovenije zavzel za to, da če bi prišlo do zmanjšanja osebnih dohodkov, je te potrebno zagotoviti po načelu solidarnosti slovenskega gospodarstva,

družbeno-političnih organizacij in samoupravnih skupnosti; zaposlenim z najnižjim osebnimi dohodki je potrebno zagotoviti celotno nadomestilo.

(Nadaljevanje na 3. strani)

Dovod brez električne energije

Kako smo poslovali?

Iz tabele I, II in III je razvidno, kako smo poslovali v mesecu juliju in avgustu 1973 in v obdobju I — VIII/1973.

Indeks 1973/72 prikazuje odnos dosežene proizvodnje v obdobju VII — VIII/1973 napram enakemu obdobju lani.

Strežba elektrolitski peči

I. DINAMIKA PROIZVODNJE — INDEKSI FIZIČNEGA OBSEGA

Mesec — obrat	Plan	Doseženo		
		v mesecu	kumulativno	1973/72
A. GLINICA				
1. Izluženo:				
Julij	100	86,31	96,36	103,41
Avgust	100	92,06	95,87	98,86
2. Kalcinirano:				
Julij	100	88,83	95,75	98,96
Avgust	100	126,92	99,19	97,80
B. ALUMINIJ				
1. Hala A:				
Julij	100	97,95	98,63	99,60
Avgust	100	98,21	98,58	99,67
2. Hala B:				
Julij	100	106,28	103,29	106,84
Avgust	100	105,25	103,54	106,58
3. Hala B/12-P:				
Julij	100	118,35	120,02	72,87
Avgust	100	111,66	118,96	74,11
4. Hala B/12-S:				
Julij	100	94,39	85,15	
Avgust	100	90,85	85,00	
5. Livarna:				
Julij	100	102,51	98,98	104,53
Avgust	100	99,51	99,04	104,45
6. Anodna masa:				
Julij	100	100,99	86,36	97,88
Avgust	100	124,64	91,19	103,74

II. PRIKAZ PORABLJENIH SUROVIN NA ENOTO PROIZVODA — VIII/73

	Plan	Indeks	
		August	I — VIII/73
1. Za 1 tono glinice:			
Boksit	100	103,90	104,51
NaOH	100	79,30	94,47
Pana	100	110,92	104,65
2. Za 1 tono aluminija:			
Hala A:			
Glinica	100	100,00	100,00
Anodna masa	100	99,70	100,35
Kriolit	100	107,50	72,50
Fluorid	100	148,00	132,00
El. energija-kemija	100	104,53	101,76
Hala B:			
Glinica	100	100,00	98,53
Anodna masa	100	92,87	99,65
Kriolit	100	95,00	75,00
Fluorid	100	96,67	93,33
El. energija-kemija	100	100,08	100,75
Hala B/12-P:			
Glinica	100	100,26	100,05
Anodni bloki	100	99,64	100,89
Kriolit	100	82,22	86,67
Fluorid	100	96,67	70,00
El. energija-kemija	100	101,93	99,31
Hala B/12-S:			
Glinica	100	99,95	100,00
Anodna masa	100	98,78	98,78
Kriolit	100	92,50	92,50
Fluorid	100	73,33	66,67
El. energija-kemija	100	100,39	103,90
3. Za 1 tono anodne mase:			
Petrokok	100	99,90	100,58
Katranska smola	100	99,84	98,82
El. energija-kemija	100	91,26	102,76

Pregled realizacije prodaje v avgustu 1973

	Plan	Indeks
1. Aluminij in gnetne zlitine	100	190,79
2. Livarske zlitine	100	132,24
3. Glinica	100	94,62
4. Hidrat	100	102,85

Nezgode v avgustu 1973

Avgusta smo imeli 19 nezgod, katere so bile po OZD razdeljene takole:

	PRI DELU NA POTI	SKUPAJ
1. OZD VZDRŽEVANJE	7	7
2. OZD ALUMINIJ	5	6
3. OZD GLINICA	3	4
4. OZD SKUPNE SLUŽBE — služba prometa	1	2
skupaj	16	19

Število nezgod v letu 1973 — po mesecih

januar	9	maj	22
februar	12	junij	13
marec	15	julij	10
april	13	avgust	19

Število nezgod — po VZROKIH NASTAJANJA:

1. nepazljivost — po ponesrečencu	8
2. kršitev varnostnih predpisov	2
3. nenaden izbruh taline iz peči	2
4. po ponesrečencu — nepravilen postopek dela	1
5. slaba cesta	1
6. kršitev cestno-prometnih predpisov — po drugi osebi	1
7. pomanjkanje poklicnih izkušenj	1
8. nagel tempo dela	1
9. naprava s hibo	1
10. okvara na mopedu	1
Skupaj nezgod	19

V avgustu so se poškodovali naslednji delavci:

Iz OZD Vzdrževanje in del. sredstva

1. STANKO VARŠIČ iz Strojne delavnice Glinice si je 1. avgusta 1973 v delavnici ob menjavi glave na bagarju poškodoval palec desne roke.
2. ALOJZ SAGADIN iz Gradbenega vzdrževanja si je 8. avgusta 1973 v delavnici šamoterjev lažje poškodoval levo roko.
3. FRANC CVETKO iz Strojne delavnice Glinice je 9. avgusta 1973 v delavnici vulkanizerjev ob rezanju gumi tesnila utrpel lažjo vrezino na trebuhu.
4. FRANC ČERNENŠEK iz Elektrovzdrževanja si je 11. avgusta 1973 ob gašenju začetnega požara lažje poškodoval golenico leve noge.
5. JOŽE PETEK iz Elektrovzdrževanja si je 20. avgusta 1973 v el. delavnici zaradi neuporabe ustreznega varovalnega sredstva lažje poškodoval gleženj desne noge.
6. EMIL VERBLIČ iz Strojne delavnice Glinice si je 28. avgusta 1973 v delavnici za popravilo ventilov in črpalk zaradi »zdrsnitve« ventilov lažje poškodoval stegno in koleno desne noge.
7. IVAN PRINCL iz Strojne delavnice se je 29. avgusta 1973 zaradi naprave s hibo lažje poškodoval.

OZD Aluminij

1. STANKO KORPAR iz Livarne je 2. avgusta 1973 na stopnišču garderobe nerodno stopil in si lažje poškodoval nogo.
2. IVAN KOSI iz Elektrolize A je 13. avgusta 1973 v hali A zaradi nenadnega izbruha tekoče mase iz peči utrpel manjše opekline na gležnju desne noge.
3. LUDVIK RODOVŠEK iz Livarne si je 15. avgusta 1973 na poti v službo zaradi okvare na mopedu lažje poškodoval obraz.
4. ANTON SARDINŠEK iz Livarne je 16. avgusta 1973 v kopalnici pri umivanju utrpel lažje opekline na hrbtu.
5. ANDREJ VIDOVIČ iz Elektrolize A se je 16. avgusta 1973 težje poškodoval — utrpel je nalom lobanje.
6. PETER RUDOLF iz Elektrolize A je 30. avgusta 1973 zaradi nenadnega izbruha elektrolita iz peči in nastalega vročega zraka utrpel lažje opekline po obrazu.

OZD Glinica

1. OTMAR VEDLIN iz Glinice — rdeči del — si je 6. avgusta 1973 ob odstranjevanju grude boksita z železno palico lažje poškodoval prstanec desne roke.
2. CIRIL BRUNČIČ iz Skupine za tek, vzdrževanje si je 8. avgusta 1973 v vparilnici ob mazanju lažje poškodoval oprsje.
3. IVAN KLARIČ si je 13. avgusta 1973 na poti v službo z mopedom — zaradi slabe ceste — lažje poškodoval levo nogo.
4. VIKTOR JUS iz Kotlarne si je 15. avgusta 1973 v vodarni ob mazanju ležajev lažje poškodoval oprsje.

OZD Skupne službe

1. STEVO PERIČ iz Cestnega prometa si je 13. avgusta 1973 pri skladišču boksita ob zamenjavi svornika na buldožerju lažje poškodoval levo oko.
2. JOŽE KROJSL iz Transportne skupine si je 21. avgusta 1973 pri vožnji z mopedom na poti v službo lažje poškodoval golenico leve noge.

„Se mar tega res ne zavedamo?“

Nesklepčen skupni sestanek osnovne organizacije ZK in članov tovarniškega zbora sindikata 23. avgusta je ponovno pokazal na našo nezrelost in nezanimanje za notranje probleme kolektiva, v katerem delamo in živimo.

Brez dvoma pa nam vsem to lahko prinese težke posledice, za katere bomo prej ali slej odgovorni vsi skupaj.

Zdi se mi, da se dovolj ne zavedamo, v kakšnih razmerah in v kakšnem času živimo, da nam je zares vseeno, kakšna bo naša prihodnost.

Odgovornost članov ZK je v tem trenutku velika in je ni mogoče opravičiti z nikakršnimi izgovori, ki največkrat kažejo povsem drugačno lice.

Za bodoče stanje našega kolektiva smo odgovorni prav vsi člani delovne skupnosti in bi zato bilo dobro, če bi na skupni sestanek prišli tudi ostali člani delovne skupnosti in se seznanili s pripravami na ustanovitev TOZD in predvideno združitev s sosednjo tovarno IMPOL, da sploh ne govorim o izgledih za našo rekonstrukcijo elektroliz in ostalih obratov.

V tem trenutku je vsaka kritika odveč, menim namreč to, kot tudi mnogi drugi sodelavci, da je prav v vrstah članov Zveze komunistov potrebno napraviti red in to takšnega, da bo dokončno opravil s tistimi člani Zveze komunistov, ki le vedrijo pod krinko članstva ZK in tako povzročajo sramoto ostalim, ki so še vedno pripravljani delati in tuji z vso vnemo delujejo na raznih področjih družbenopolitičnega poslanstva. Nima več nobenega smisla, da si delamo utvare, kako močna organizacija smo, ker to sploh ni res, saj sami še kako dobro vidimo, kje je največje število članov ZK, kje ti sploh delajo in kako zastopajo stališča in sklepe svoje partije in podobno.

Res je, da ostali člani delovne skupnosti ne morejo z neprizadetimi očmi gledati tiste, ki so v vrstah članov Zveze komunistov, kaj ti delajo, kako se obnašajo in kako dajejo vzgled drugim sodelavcem. Najlepšega občutka prav gotovo niso imeli tisti novi člani, ki so bili sprejeti v vrste članov Zveze komunistov, brez dvoma pa se niso in se ne bodo vzgledovali po tistih, katerim že dolgo ni mesta v ZK.

(Nadaljevanje na 4. strani)

Redukcija električne energije

Kaj predstavlja redukcija za našo delovno organizacijo

(Nadaljevanje s 1. strani)

Zaradi izklopa elektrolize Al je zmanjšana proizvodnja aluminija za 1.650 t vsak mesec, enako proizvodnja anodne mase za 1.000 t, vprašljiva je tudi proizvodnja glinice, če te ne bo možno odprodati zaradi redukcije nastalih viškov, kar bi lahko predstavljalo tudi 40-odstotno znižanje proizvodnje glinice.

Ob upoštevanju, da bi glinico prodali, nastane izpad celotnega dohodka samo na področju aluminija za eno milijardo 900.000.000 S din mesečno, odnosno izpad pri dohodku podjetja, iz katerega plačujemo osebne dohodke, zakonske in pogodbene obveznosti za 500.000.000 S din me-

sečno. Morebitni izpad proizvodnje glinice, odnosno prodaja tako nastalih viškov (3.300 t glinice mesečno) bi povzročila dodatno okrog sto milijonov S din stroškov — glede na to, da to glinico ni mogoče plasirati po najboljših komercialnih pogojih, predvsem zaradi tega, ker ne razpolagamo z ustreznimi silosi in je treba izvršiti prodajo za cene, katere bo pač mogoče doseči.

Dalje predstavlja redukcija električne energije strošek v znesku okrog 1.600.000.000 S din zaradi izklopa, odnosno ponovnega vklopa elektroliz, kateremu je treba prišteti še »havarijo« opreme, do katere bo prišlo pri samem vklopu elektrolitskih celic. Pri ponovnem

vklopu računamo na izpad okrog 30% elektrolitskih celic, katere bo potrebno obnoviti, vsaka celica pa stane od 25 do 30.000.000 S din.

Izpad električne energije nas je še posebej prizadel v času, ko ima aluminij na svetovnem tržišču konjunkturo in ko dosegamo visoke cene; zato bi lahko letos in v naslednjem letu nadoknadili tisti del dohodka, ki nam je izpadel v preteklih dveh letih zaradi krize na področju aluminija. Zmanjšanje proizvodnje aluminija v našem podjetju se bo odražalo tudi v širšem slovenskem gospodarstvu, predvsem v tistih tovarnah, ki uporabljajo aluminij. Že v letošnjem letu znaša potrošnja aluminija v Sloveniji nad 50.000 ton.

med operativnimi pripravami dela posameznih OZD in nabavno službo.

4. Tudi na področju financ in finančnih sredstev podjetja se moramo obnašati skrajno racionalno. Glede na rebalans gospodarskega načrta za letošnje leto in načrta za leto 1974 je treba jasno opredeliti politiko obratnih sredstev, ker so tu možni veliki prihranki dohodka na obresti, katere plačujemo našim dobaviteljem, odnosno na obrestih, katere dobivamo za kapital od poslovnih bank in naših kupcev. Finančni sektor in sektor za plan sta nadalje zadolžena, da ugotovita izpad dohodka in škodo, za kar je imeno-

vana tudi posebna strokovna skupina; ta bo zbrala vse potrebne podatke za odškodninski zahtevek zaradi redukcije.

Sektor za plan je pripravil rebalans gospodarskega načrta za leto 1973; iz nje ga je razvidno, da bomo letos kljub večji izgubi dohodka lahko izplačali osebne dohodke tako, kot so bili načrtani v politiki in s sklepi delavskega sveta za leto 1973. Obenem je zadolžen sektor za plan, da do 15. oktobra sestavi tudi gospodarski načrt za leto 1974 v treh variantah ter ga predloži v obravnavo strokovnim službam in samoupravnim organom.

Nova delovna sila, nadure, dopusti . . .

5. Izpad kapacitet povzroča tudi veliko kadrovske problematiko za večje število delovne sile, ki nima v času redukcije dela na svojih delovnih mestih. V ta namen je delavski svet OZD Aluminij že sprejel vrsto sklepov o začasni razporeditvi delovne sile na področju OZD Aluminij, del te delovne sile pa bo razporejen še v ostalih organizacijah združenega dela. Pri razporejanju te delovne sile se moramo ravnati striktno po načelu, da mora biti vsako delo koristno, in izrecno paziti, da ne bomo duplirali delovnih mest, kar bi negativno vplivalo na rezultate dela.

V času redukcije smo prenehali z vsakim sprejemanjem nove delovne sile, razen za posebne primere — za tiste kvalifikacije, katere brezpogojno potrebujemo. Ravno tako smo odpravili tudi vse nadure, razen

trejšo realizacijo beneficirane delovnega staža.

Pri začasni premeščitvah bodo člani kolektiva dobivali osebni dohodek po delovnem mestu, za katerega imajo odločbo, ne glede na to, na katerem delovnem mestu bodo začasno razmeščeni, razen v primeru, če je osebni dohodek delovnega mesta, na katerega bodo začasno razmeščeni, višji.

Pri stalnih premeščitvah delovne sile pripada delavcu osebni dohodek po delovnem mestu, na katerega je razporejen. Takšna razporeditev pa je možna le v okviru njegovih kvalifikacij. Kompletan program poslovne politike v času omejitve električne energije bo predložen Poslovnemu odboru podjetja in po njem tudi CDS — v dokončno odobritev.

V kontaktu z Izvršnim svetom Slovenije in z vodstvi družbeno-političnih organi-

Na nivoju podjetja - akcijski program

Strokovne službe podjetja so takoj začele sestavljati akcijski program v času omejitve električne energije. Na nivoju podjetja smo pripravili program poslovne politike v času redukcije električne energije, ravno tako pa so tudi pripravljene določeni programi v posameznih OZD, kjer so že bili izvršeni ustreznimi ukrepi. V okviru programa poslovne politike v času omejitve električne energije so strokovne službe obdelale naslednja področja:

1. področje prodaje, ki zajema predvsem prodajni program in politiko cen, kjer je predvsem potrebno zagotoviti dodatno prodajo viškov glinice, ureditev potrebnih skladišč za večje zaloge glinice v vrečah, odnosno za silosiranje glinice na obali. Ravno tako je potrebno takoj pripraviti plan prodaje za IV. kvartal, ob upoštevanju spremenjenih pogojev. Glede na to, da bodo izpadle tudi večje količine dobav za Impol, smo se povezali z

našimi sosedi in se skupno z njimi dogovorili za topljenje ingotov in odpadnih materialov; te bi priskrbel Impol.

Na ta način bi zagotovili neovirano delo livarniških kapacitet.

Na področju anodne mase je komercialna prevzela nalogo, da poskusi odprodati proste kapacitete anodne mase.

Proučili bomo možnosti za večjo proizvodnjo glinice

2. V okviru produkcijske politike je preciziran produkcijski program v povezavi s prodajnim programom, posebej pa je obdelano vprašanje stroškov proizvodnje. Na področju glinice bomo proučili možnost za povečanje na 130 — 135.000 t, s čemer bi se znižali stroški po enoti proizvoda.

Za halo A že pripravljamo program, po katerem bomo preprečili dodatne škode, ki bi nastale na opremi zaradi izklopa. Izogniti pa se moramo vsakemu nepotrebnemu strošku za vzdrževanje, dokler se ne bomo odločili o rekonstrukciji, kar mora biti storjeno najkasneje v enem mesecu.

V hali B je potrebno čim bolj optimalizirati proces in

vse normative za proizvodnjo, v livarni pa prilagoditi proces nastalim potrebam predelave — v povezavi z Impolom.

Na vseh delovnih področjih je treba okrepiti nadzor nad škartom in kvarom opreme ter odgovornost v zvezi s tem. Ker pričakujemo, da bo kriza dolgotrajnejša, je treba organizacijsko zagotoviti optimalnost proizvodnje in stroškov, z RACIONALIZACIJO NORMATIVOV materiala, časa in delovne sile ter tudi na ostalih področjih, ki niso z redukcijo toliko prizadeta kot Aluminij. Na področju vzdrževanja bomo ponovno pregledali investicije z dveh vidikov: ugotovili bomo vse tiste investicije, ki so resnično po-

trebne in jih je nujno potrebno uresničevati po programu, v okviru teh investicij pa določili iz našega podjetja delovno silo, ki bi nadomestila zmanjše sodelavce, s čemer bi omogočili zaposlitev določenega števila naših delavcev, ki trenutno niso potrebni v Aluminiju.

Za proizvodni proces, kakor tudi za delo v ostalih sektorjih, mora veljati osnovno načelo, da bomo precizneje analizirali tehnologijo in ekonomičnost tehnoloških procesov ter odgovorno sankcionirali uveljavljanje določenih normativov in njihovo optimaliziranje na vseh nivojih. Za vsa odstopanja je še posebej zadolžena služba STK, da bo dnevno poročala odgovornim službam.

Livar

v posebnih primerih, kjer je to neobhodno potrebno zaradi zagotovitve proizvodnje odnosno uresničitve drugih nalog v ostalih službah.

Dopuste je treba realizirati v celoti in nadomestiti s prosto delovno silo. Ravno tako je tudi v I. kvartalu naslednjega leta, za katerega je še pričakovana redukcija, potrebno izkoristiti 50 odst. dopustov, da bomo v primeru, če bomo dobili s 1. aprilom 1974 ponovno na razpolago električno energijo, lahko dosegali čimboljše rezultate.

Nadalje ima kadrovska služba nalogo, da skupno z Zavodom za socialno zavarovanje poskuša rešiti nekatere primere invalidnih delavcev, kakor tudi čimhi-

zacij pripravljamo obisk njihovih predstavnikov v našem podjetju, kjer bi se dokončno pogovorili o problemih, ki so nastali v zvezi z električno energijo in še posebej — o nadaljnjih razvojnih perspektivah našega podjetja.

Jasno je, da samo odškodninski zahtevek ne bo reševal celotne problematike v času redukcije električne energije. Zaradi tega se moramo v tem času še posebej zavzemati za čimracionalnejše — odgovorno obnašanje slehernega člana kolektiva, da bi dosegli, kar se da, ugodne rezultate na dohodkovnem področju.

Glavni direktor:
Milan Krajnik, dipl. oec.

Brezpogojna koordinacija

3. Na nabavnem področju je treba takoj pričeti s sestavljanjem plana za IV. kvartal letošnjega leta in za prihodnje leto, da bi čimpravišneje planirali potreb-

ne surovine in da ne bi prišlo do nepotrebnih dobav materiala. Še posebej pa moramo na tem področju zaostri nadzor nad nabavnimi cenami in pogoji na-

bave, ki predstavljajo razne nabavne stroške, od rabatov, cassa scontov, rokov plačil in skladiščenja materiala. Zato je potrebna brezpogojna koordinacija

„Se mar tega res ne zavedamo?“

(Nadaljevanje z 2. strani)

Nima smisla kogarkoli prositi za članstvo, kajti tako dobi nekdo občutek, da je pač pri nas tako, da nekateri lahko tako izigravajo statut in program ZKJ, s tem pa sramotijo ostale člane.

Resnično so bili v tistem času še dopusti, kot so to še danes, saj pri nas trajajo skozi vse leto, toda za tako majhno udeležbo ni in ne more biti nobenega opravičila, vsaj za pretežno večino ne. Ne vem, če zares nočemo razumeti, da je edino v naših rokah bodoča usoda podjetja, zato bo moral brezpogojno sleherni član delovne skupnosti nameniti ustanavljanju TOZD, integraciji z IMPOLOM in predvsem rekonstrukciji vso sodelovanje, kajti enakopravno je in bo odgovoren za vse posledice, ki bodo ali lahko nastanejo kot posledica našega vsesplošnega nezanimanja za naše notranje dogodke.

Razni izgovori v zvezi s pravilnikom o delitvi OD in nepravilnostih so pri tem izključeni, čeprav vsekakor ni in nikoli ne bo tako, da bi bilo vsem prav. Res so se sedaj pokazale nekatere pomanjkljivosti pri delitvi OD, toda to je treba skupno reševati in skladno z našo zmožnostjo, ki pa ne sme preraščati tekmovanja med posamezniki, kdo bo koga in kako!

Probleme moramo torej reševati skupno in preudarno, toda le organizirano in konkretno, ne pa šablonsko — z različnimi namigovanji in podobnem.

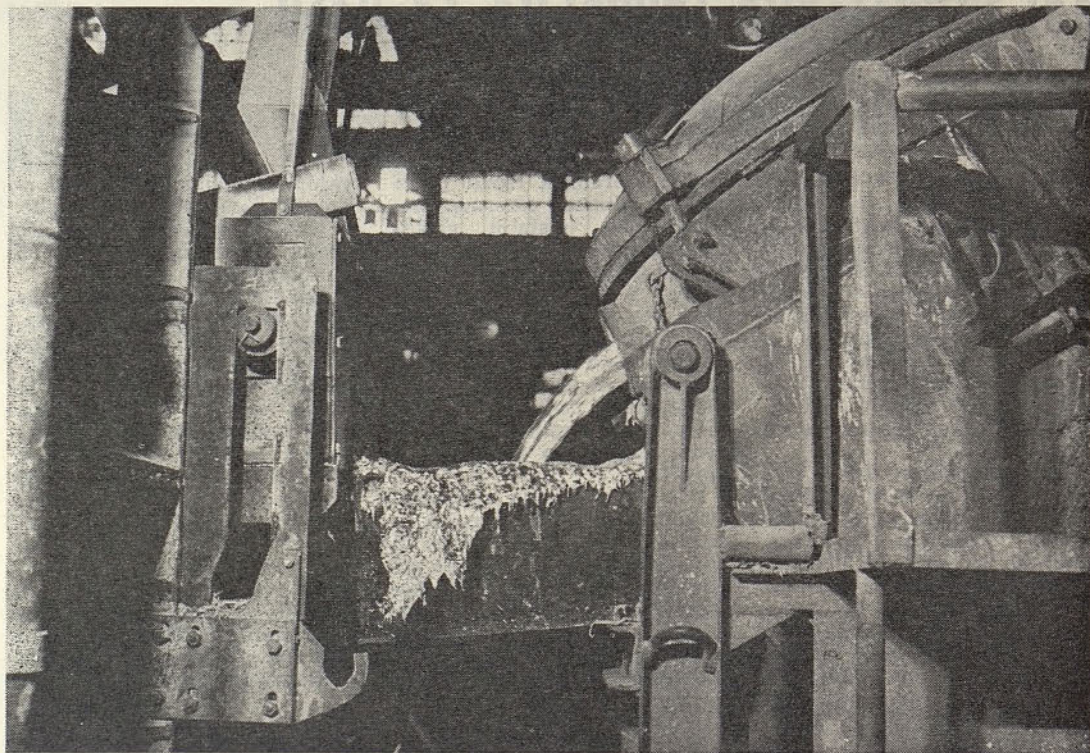
Dragi sodelavci, razmislite o svojem sodelovanju in skupni odgovornosti — tako pred družbo kot pred samim seboj, saj delamo predvsem za svoj in dobrobit svojih družin, katerim pa prav gotovo želimo vsi ustvariti boljše pogoje za življenje. Sodelujte na raznih sestankih, vsak pa se naj ob tem vpraša: »Se mar zavedamo naše skupne odgovornosti?«, — če ne — je še čas za premislek!

F. Meško

Poglejmo resnici v oči

V tej rubriki v našem časopisu Aluminij že dalj časa na polemichen način poizkušamo obravnavati določene negativne pojave v našem kolektivu, kar je vsekakor pozitivno in se je tega načina urejanja odnosov v kolektivu priporočljivo posluževati tudi v bodoče. Menim pa, da ton, v katerem je ta polemika v določenih primerih, ni najbolj primeren, najmanj pa tovariški.

Tako se tov. Tominc v 7. številki našega glasila zahvaljuje tov. Fištrovcu — verjetno za pojasnilo, ki je s Fištravčevim podpisom bilo objavljeno v 5. številki. Sočasno ga zanima še podatek o posredniških provizijah, do katerih pride, »ker nismo sposobni sami prodajati«. Taka trditev je za komercialni sektor, predvsem pa za prodajno službo, hudo obrekovanje in žalitev. Mislim, da ni v redu, če se začnemo medsebojno blatiti in žaliti, ne da bi situacijo poznali in bili o poteku poslov informirani. Menim, da je takšen način obravnavanja zadev nesprejemljiv in da ne vodi k nobenemu izboljšanju situ-

Poljenje livarniške peči

Mar nismo sposobni sami prodajati?

acije, temveč nasprotno, povzroča le nestrpnost med proizvodnimi obrati in skupnimi službami.

V komercialni s člankom, objavljenim v 5. številki našega glasila in podpisanim s »Fištravec«, nismo bili zadovoljni, ker predstavlja samovoljno spremembo našega pojasnila k članku Tominca iz 3. številke Aluminija.

Odgovorni urednik Stane Tonejc pa je v 6. številki Aluminija dal popravek in priznal, da je on sam prikrojil tekst, sprejet od komercialnega sektorja, in da je do podpisa »Fištravec« prišlo pomotoma. Mišljenja sem, da je zaradi popolnejšega informiranja kolektiva potrebno, da bo članek komercialnega sektorja v celoti in z nespremenjeno vsebino ponovno objavljen, ker menim, da je odgovorni urednik v revidiranem tekstu izpustil prav tiste podatke, ki

predstavljajo odgovor na zastavljena vprašanja.

Pa še nekaj o **nesposobnosti, da bi prodajali sami**. Dobri dve tretjini izvoznih poslov izvršimo direktno s kupci. So pa tudi taki posli, kjer sami, brez posrednikov, ne pridemo do kupca. To je predvsem prodaja na daljni vzhod, t.j. na Kitajsko in Japonsko.

Znano je, da nimamo svojega predstavnika niti na Kitajskem niti na Japonskem. Vsa trgovina s temi deželami se razvija po trgovskih firmah v dotičnih deželah. Te trgovske firme pa kupujejo pri tistih poslovnih partnerjih, katerim prodajajo razno blago. Zato imajo nekatera naša večja podjetja svoja predstavništva v deželah in se po teh odvijajo vsi trgovski posli z našo deželo, pa tudi prodaja aluminija. Podobna situacija je tudi pri

prometu blaga z vzhodno-evropskimi deželami. Dostikrat je po trgovskem posredniku mogoče doseči tudi boljše prodajne pogoje. Če kupuje, recimo, aluminij tisti, ki v Jugoslavijo proda neko drugo blago, je pripravljen nuditi boljše pogoje, kot če samo kupuje itd.

Zaradi tega se v določenih primerih poslužujemo tudi trgovskih organizacij kot posrednikov v izvoznih poslih. Pa ne samo mi! Tudi vsa ostala industrija ima trgovino kot posrednika, ker drugače dostikrat ne gre.

Razumljivo je, da so komercialni podatki določen čas poslovna skrivnost, ker jih konkurenca lahko izkoristi. Vseh podatkov iz komercialnega poslovanja tudi ne morem in ne smem objavljati v tisku, pa tudi v internem tisku ne. Zato vabim tov. Tominca, da se osebno zgleda v komercialnem sektorju, kjer bo dobil izčrpne informacije na vsa vprašanja.

Predlagam pa, da se v bodoče ne bi obmetavali s kamenjem vse dotlej, ko bomo o zadevah temeljito informirani.

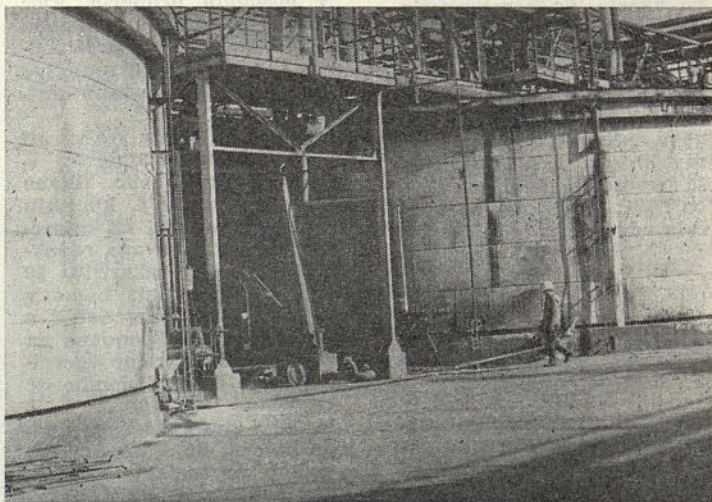
ČLANEK KOMERCIALNEGA SEKTORJA, KI BI NAJ BIL OBJAVLJEN V 5. ŠTEVILKI ALUMINIJA

V odgovoru na članek avtorja M. T. v zadnji številki Aluminija podajamo naslednjo obrazložitev:

Ob smrti bivšega direktorja Franja Gruenfelda, točneje 30. junija 1971, je bilo na zalogi 6.885,524 kg aluminija in koncem leta 1971 je znašala zaloga še 6.491,068 kg. Ta količina je bila odprodana v prvi polovici leta 1972 tukaj navedenim kupcem. Razlog za odločitev o prodaji aluminija v izvoz je bila takrat zelo nizka domača cena na eni in pomanjkanje likvidnih plačilnih sredstev na drugi strani. Naš zahtevek za višjo ceno aluminijevih izdelkov je bil sprejet šele koncem maja 1972. Izredno pa se je zaostriło vprašanje likvidnosti zaradi permanentne slabe plačilne sposobnosti naših glavnih domačih kupcev. Gotovinska sredstva

so bila potrebna za izplačila osebnih dohodkov in uvoz surovin. Zagotovitev likvidnih plačilnih sredstev je bila v takratnem položaju možna le z izvozom. Pri prodaji v inozemstvo pa smo izbirali take konstrukcije poslov, s katerimi smo v danih okoliščinah dosegali najvišjo možno realizacijo, kar je razvidno iz primerjave doseženih cen oz. v trenutku sklepanja pogodb veljavnih domačih cen in takrat veljavne cene na londonski borzi. Zaradi navedenega so bili v prvem polletju 1972 dogovorjeni naslednji izvozniki posli:

(Nadaljevanje na 5. strani)

Del Glinice

Mar nismo sposobni sami prodajati?

(Nadaljevanje s 4. strani)

Kupec	Zaključeno	kg	neto dosežena cena fco Kidričevo — N din	domača cena ob sklenitvi pogodb N din	cena al. na londonski borzi		provizija N din/t	provizija N din/t
					CIF din/t	evropska luka L/t		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Izvoz po Metalki	V obdobju od 18. 1. do 12. 4. 1972	2,968.678	7.613	7.492	7.128	163	112,54	297
Izvoz po Jugometalu na Japonsko	23. 3. 1972	2,000.000	7.991	7.492	7.112	162	142,12	66,15
Metalimpex Budimpešta	3. 2. 1972	3,003.889	8.454	7.492	7.112	162	—	33,26

Gibanje cene aluminija na londonski borzi je enoten kriterij, ki odraža oscilacije cen aluminija na svetovnem trgu.

Prodaja madžarski firmi Metalimpex je bila izvršena na osnovi kompenzacijskega posla — izvoz aluminija na Madžarsko, uvoz pi-

vovarskega slada v Jugoslavijo, za katerega je bilo izdano posebno soglasje Zveznega sekretariata za zunanjo trgovino, katerega dajejo

Varilca

v izjemnih primerih in je vselej limitirano do določene višine.

Pri izvozu po Metalki je bila zaradi uvoznih aranžmajev dosežena za 800.048,82 N din višja realizacija, kot bi bila dosežena sicer.

V zvezi z vsemi nadaljnjimi vprašanji avtorja želimo pripomniti, da bi natančnejše razčlenjevanje podatkov na način, kot ga je predlagal pisec članka, lahko pomenilo izdajanje poslovnih skrivnosti, kot je tolmačeno v na-

šem »Pravilniku o varovanju poslovne skrivnosti in o postopku s tujimi državljanji, ki so v poslovnih stikih s podjetjem« in zato predlagamo, da uporabi v bodoče primernejše in tudi hitrejši poti za dobivanje informacij.

Pričakujemo, da bo s tem polemika na nivoju dialogov v časopisu končana in vabimo vse, ki imajo morebitna dodatna vprašanja, da se oglašijo v komerciali, kjer lahko dobijo natančnejša in dokumentirana pojasnila.

Za uspešno informiranje članov delovne skupnosti:

hitro, učinkovito, razumljivo in sprejemljivo . . .

V drugi polovici avgusta je bil v Piranu enotedenski seminar, katerega je organizirala Delavska univerza »TOMO BREJČ« iz Kranja pod naslovom »Seminarji o obveščanju samoupravljalcev«, katerega sem se osebno udeležil iz naše delovne organizacije.

Želel bi našim članom delovne skupnosti posredovati nekaj zanimivih dejstev s tega seminarja, ki je bil zares zanimiv in koristen za vse, ki se ukvarjajo z obveščanjem v delovnih organizacijah, brez dvoma pa bi moral zanimati tudi člane delovne skupnosti.

Žal sem se tega seminarja od članov tovarniškega zbora sindikata udeležil sam, medtem ko od samoupravnih organov ni bil nihče poslan na ta koristen seminar.

Poudariti moram, da je med 38 udeleženci tega seminarja pod naslovom »Seminar o organizaciji obveščanja v temeljni organizaciji združenega dela« bilo mnogo takih, ki se že tako ali drugače ukvarjajo z obveščanjem v svojih delovnih organizacijah ali pa so celo odgovorni uredniki glasil delovnih organizacij ali organizatorji obveščanja.

Seminar je obsegal 21 pedagoških ur predavanj in 16 ur praktičnih vaj, zvrstila pa se je vrsta tem — od pomena obveščanja in samoupravnih komunikacij v

procesu samoupravnega odločanja in obveščnosti za delavčevu uspešno delo do organizacije dela organov samoupravljanja in priprave načrta za postopno uvajanje sistema samoupravnega komuniciranja.

Trinajst obširnih tem, o katerih so predavali zares pravi strokovnjaki na področju obveščanja samoupravljalcev, nam je prineslo

no propagando.

Tov. Rebolj je bil tisti, ki je z nami vsemi preživel največ časa in, ki nam je s svojimi sodelavci pripravil seminar.

Ze prvi dan smo nekateri spoznali, da se bomo morali v bodoče v naših delovnih organizacijah posluževati mnogih novih načinov obveščanja, vse to pa so nam pozneje potrdili tudi ostali seminar-

Zelo sem se zanimal, kako imajo organizirano obveščanje v drugih delovnih organizacijah, iz katerih so bili udeleženci omenjenega seminarja. Izvedel sem mnogo zanimivega. Tako so eni poudarjali, da pri njih nikakor ne morejo v sodelovanje vključiti tistih, ki bi skrbeli za obveščanje članov iz neposredne proizvodnje, drugi so dejali, da imajo težave s pridobivanjem dopisnikov s strokovnih področij, tretji spet, da ni dovolj razumevanja za obveščanje in podobno.

Kako je pri nas, vemo vsi! In prav zato se moramo v bodoče še bolj zavzemati za to, da bo naš način obveščanja in informiranja naših samoupravljalcev zares takšen, da bo ustrezal tako njim, kot tudi vsem predpisom in zakonom, kajti zavedati se je treba, da smo dolžni posredovati našemu proizvajalcu resnične in hitre informacije o vseh dogodkih v kolektivu; še posebno takrat, ko na sejah CDS ali DS v OZD razpravljajo o takih zadevah, o katerih bi moral praktično že prej povedati svoje mnenje ves kolektiv.

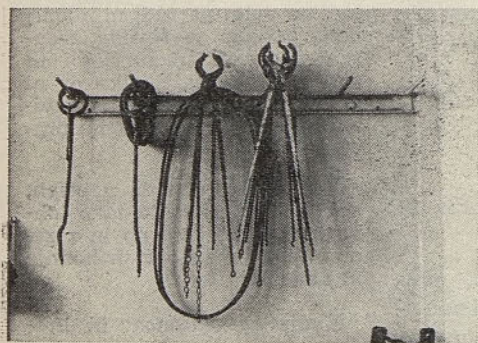
Ni dovolj, da izdajamo razne informacije po seji CDS, ko je ta že domala vse sprejel, ampak je še kako pomembno, da se o vsem že predhodno temeljito seznanijo vsi in nato podajo svoje predloge in pripombe.

Osebnost bom zavzemal za to, da bi pri nas uvedli takšen sistem informiranja, ki bo zares hiter, učinkovit in seveda, kar je najbolj pomembno, sprejemljiv za vse člane delovne skupnosti.

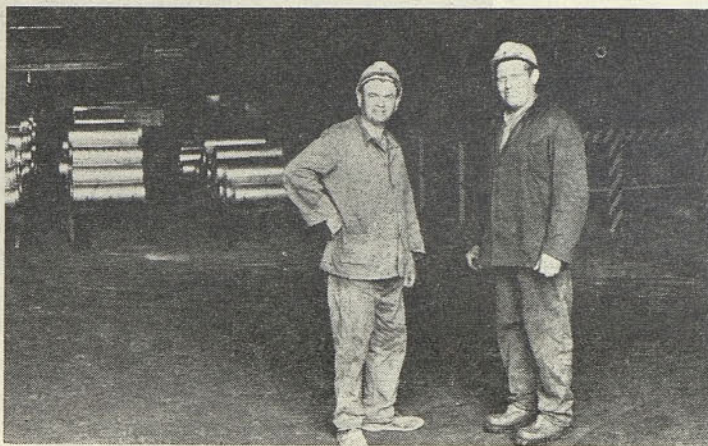
O tem bomo morali v bodoče še precej govoriti in tudi marsikaj spremeniti v našem načinu obveščanja in informiranja samoupravljalcev, vendar boste morali, dragi sodelavci, še kako sodelovati, predvsem sami — z našo skupno pomočjo. Brez strahu in zamere je treba odkrivati razne nepravilnosti in jih, če je to možno, zatreči že v kali.

Tudi v bodoče bom skušal še kaj koristnega napisati s tega seminarja, ki bi moral doživeti spremembo zlasti v tem, da bi iz njegovega kroga bilo prenešenih čimveč koristnih napotkov v delovne kolektive.

Franc MEŠKO

Orodje

Livarniška delavca

mno go novega, o čemer dosedaj sploh nismo vedeli, saj smo bili obveščevalci le na svojstven način, katerega se sicer glede na sestav našega kolektiva nameravamo posluževati tudi v bodoče; pri tem pa bomo morali uveljavljati take načine in vire informiranja, ki bodo slehernemu proizvajalcu razumljivi, povsem za njega tudi sprejemljivi.

Na seminarju smo dobili obilico gradiva, katerega so pripravili naši predavatelji. Omenil sem že, da so nam predavali, nam svetovali s svojimi bogatimi izkušnjami: Saša MICKI, diplomirani psiholog in strokovni sodelavec centra RS ZSS za samoupravljanje, dr. Bogdan Kavčič — strokovni sodelavec centra RS ZSS za raziskovanje samoupravljanja, Andrej Berden, diplomirani pravnik z okrožnega sodišča v Ljubljani in seveda duhovni vodja celotnega našega seminarja — tovariš Dušan REBOLJ, novinar in sekretar republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije za obveščanje in politič-

ski dnevi, ki so, žal, potekali ob hudi vročini in soparci, ki je bila v seminarski dvorani hotela PUNTA v Piranu.

Toda, že takoj prvi dan smo se mnogi vključili v pravi kolektiv z željo, da s skupnim sodelovanjem na seminarju in z medsebojno izmenjavo mnenj in koristnih predlogov postali viri povezave med različnimi delovnimi organizacijami, viri torej, ki lahko v mnogočem prispevamo k intenzivnemu obveščanju samoupravljalcev, vseh članov naših delovnih skupnosti.

Žal nam je za praktični del seminarja ostalo mnogo premalo časa, da bi lahko s tega seminarja prinesli še več. Ves čas seminarja smo imeli mnogi pred očmi le to, da se takoj, ko se bomo vrnili v svoje delovne organizacije, vključimo v tak sistem obveščanja, informiranja in komuniciranja, ki bo za naše sodelavce zares tudi sprejemljiv — pripravljen tako, da ga bo sleherni povsem razumel in ga tudi sprejel.

Aluminijeve zlitine

Prvi sadovi našega referenduma

Stanovalec iz naselja Kidričevo I ali bolje rečeno: z območja krajevnega odbora naselja I — so v teh dneh že lahko pričeli prvimi rezultati uspeha referenduma za uvedbo krajevnega samoprispevka, ki je končno tretjič le bil izglasovan v nedeljo, 3. junija letos.

Asfaltirana je namreč cesta od letnega kopališča proti gradu in dalje mimo četvorčkov

ma, kot je to bilo predvideno v celotnem programu krajevnih skupnosti.

žirala goste oblake prahu, ki so se valili za različnimi avtomobili, predvsem pa traktorji; najbolj so bili prizadeti tisti, ki so tik ob sami cesti. Danes lahko mirno vprašate te ljudi, kako se počutijo, pa boste sami lahko najbolje ocenili njihovo veselje zaradi tega, ker so končno le dobili asfaltno prevleko na tej makadamski cesti. Sedaj so že trdno prepričani, da niso zastonj glasovali »ZA« in da tudi tisti, ki so glasovali proti ali so menili, da iz vsega tega ne bo nič, sedaj vidijo, da so se krepko uštelili in da je treba imeti zaupanje v krajevno skupnost in njen delovni program — ob tem, ko je potrebno tudi nekaj žrtvovati in prispevati iz svojega žepa.

Vsa dela pri asfaltiranju te ceste so veljala nad 100 milijonov dinarjev; stroški bodo domala zagotovo nižji za okrog 30 odstotkov, predvsem zato, ker je precej del opravila krajevna skupnost v lastni režiji.

Mislim, da ta podatek pove več kot dovolj, da so bila sredstva samoprispevka, katera so šele pričeli zbirati, koristno naložena, vsem volivcem pa je to vtilo novo zaupanje v bo-

Delitev toplega obroka v Glinici

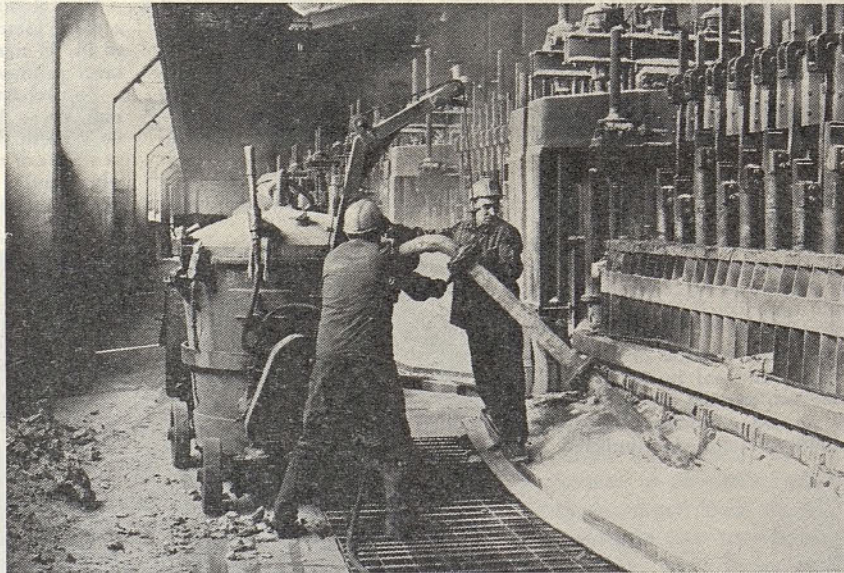
proti Kungoti, oziroma do ceste Ptuj — Šikole.

V nadaljevanju bo še asfaltirana pešpot od ceste ob četvorčkovih proti kino dvorani in proti stadionu NK Aluminij in še naprej proti vodarni, kar pa bo prispeval naš delovni kolektiv.

Vsi, ki se vozijo od tovarne proti Lovrencu in Apačam ter naprej, pa lahko vidijo, da bodo za dober meter razširili tudi cesto, ki je bila asfaltirana že lani, vendar sedanje potrebe narekujejo razširitev, predvsem zaradi široke asfaltno ceste proti Lovrencu, ki pa se bo v naslednjem letu še nadaljevala proti Majšperku.

Prav je, da se bližje seznanimo še z nekaterimi podrobnostmi o asfaltiranju ceste ob četvorčkovih, saj je še pred referendumom bilo mnogo takih, ki so že vnaprej napovedali, da z referendumom ne bo nič, če pa že bo, zagotovo še dolgo ne bo nič z nalogami, katere je v svoj program zapisal krajevni odbor naselja I., oziroma

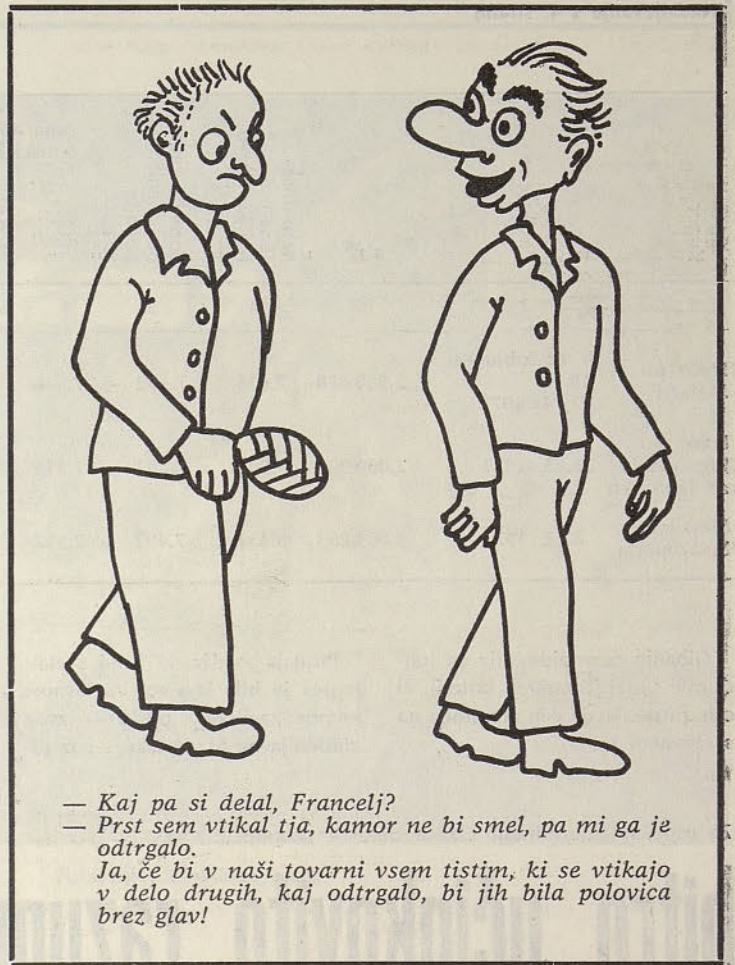
Znano je, da v četvorčkovih živi danes okrog 100 gospodinjstev, ki so dolga leta po-

Črpanje aluminija

Pri malici

— Kaj pa si delal, Francelj?
— Prst sem vtikal tja, kamor ne bi smel, pa mi ga je odtrgalo.
Ja, če bi v naši tovarni vsem tistim, ki se vtikajo v delo drugih, kaj odtrgalo, bi jih bila polovica brez glav!

do še razne projekte za izgradnjo nekaterih objektov, kot je ureditev prizidka k jasljam in vrtu ipd.

V prihodnjem letu bodo nadaljevali z asfaltiranjem ceste od Kungote do občinske meje Ptuj — Maribor, dalje bodo asfaltirali del ceste proti stari postaji in seveda tudi del ceste, ki vodi iz vasi Njiverce proti Gerečji vasi do ceste Ptuj — Šikole, ki letos prav tako zaradi pomanjkanja denarja ni mogla priti v poštev. Letos prav gotovo še ne bo prišla v poštev uvedba telefonske linije za vas Apače, predvsem zato, ker imajo prav sedaj mnogo dela okrog kulturnega doma, na voljo pa tudi ni dovolj denarja, kar je seveda zaenkrat povsem razumljivo in sprejemljivo, kajti nikakor ni mogoče kar naenkrat napraviti vsega čez noč, kot temu pravimo.

Toda, kot smo že zapisali, prvi sadovi so tu in tako lahko mnogo bolj mirno in z zaupanjem gledamo v prihodnje in nadaljnja leta.

Krajevna skupnost in krajevni odbor naselja I si prizadevata urediti čimprej tudi novo avtobusno postajališče, ki ne bi bilo več tam, kjer je sedanje, ampak bi ga uredili med sedanjo samopostrežno trgovino in obratom družbene prehrane — pred spomenikom narodnemu heroju Borisu Kidriču; to pa danes narekuje že izreden promet, saj pelje skozi Kidričevo že nad 72 avtobusov dnevno. Zato sedanje postajališče nikakor ne ustreza, saj je potrebno prečkati zelo prometno glavno cesto.

doče akcije, katere bomo še izvajali.

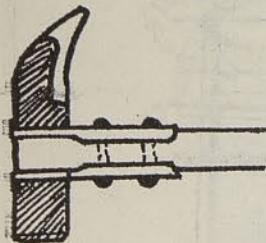
Čeprav smo vsi dobili programe za izgradnjo komunalnih in družbenih objektov, pa je vsekakor treba ponovno poudariti, da je z asfaltiranjem omenjenih cest, ki so stale, kot smo že omenili — nad 100 milijonov din — izvršen prvi večji del programa krajevnega odbora naselja I in da prav ta akcija, ki dovolj nazorno kaže prve sadove uspeha referenduma, pomeni nov korak naprej pri izvrševanju nadaljnjih nalog v okviru programa KS.

V razgovoru s predsednikom oziroma tajnikom krajevnih skupnosti sem izvedel, da že pripravljajo nove načrte za bodoče delo. Med te spada vsekakor ureditev parka pred osnovno šolo »BORIS KIDRIČ« v Kidričevem, pripravili pa bo-

(Nadaljevanje na zadnji strani)

Kako varno ravnati z orodjem?

I. KLADIVO — Velikost kladiva mora ustrezati vrsti dela

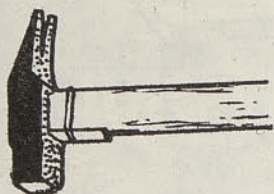

slika 1

Ustrezno kladivo — za ustrezna dela. Izbrati je treba pravo obliko, težo in velikost kladiva.

Tesarsko kladivo uporabljamo za izvlečenje žebeljev — žičnikov. Zato pa mora biti ročaj okrepljen s sponom ali z okovjem.

Varno in dobro delamo s kladivom (in podobnim orodjem), če je glava tako močno pritrjena na ročaj, da ne more odleteti. Seveda pa mora biti ročaj pravilno nasajen na glavo.

slika 2

Pri vsakem delu — čimveč reda in čistoče! Tudi pri kladivu — ne samo zaradi higienskih razlogov, marveč tudi zaradi zanesljivejšega ravnanja z njim. Čistoča in red, tudi pri ročnem delu — na prvem mestu!

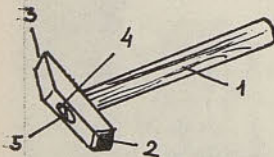
Udarjati s trdim, zavilim, zadržanim zapestjem ali držati kladivo preveč spredaj — pomeni netočen udarec in hitro utrujenost. Napačni udarci so tudi najbolj pogost vzrok za poškodbo. Točnost udarca je mogoče dobiti z vajo. Dobro in varno delamo s kladivom, če je glava tako močno pritrjena na ročaj, da ne more odleteti. Ročaj pa mora biti trdno vsajen v glavo in iz takšnega materiala, ki ne počni.

Za udarjanje po kaljenem jeklu so primerna kladiva iz mehkih materialov, npr. iz bakra, svinca, brona, medu, usnja, umetne in nedrobljive snovi.

Ne delajmo z orodjem, če so glave površno nataknjene na ročaje in brez varovalnih pripomočkov ali če so ročaji počeni, skrivljeni ali drugače poškodovani. Da glavo varno nasadimo na ročaj, uporabimo enega ali več klinov, katere zabijemo v uho glave.

Kladivo mora ustrezati delu. Zato naj ima določene kvalitete!

- 1 — lesen ročaj kladiva z letnicami, ki potekajo vzporedno z njegovo osjo. Površina ročaja mora biti čista in naj ne bo lakirana!
- 2 — Ploski del kladiva (čelo) mora biti gladek.
- 3 — Rob kladiva (nos) naj bo zglašen oziroma posnet (ne sme biti oster).
- 4 — Ročaj naj bo iz takšnega lesa, ki rad ne počni in je centrično nasajen. Roki se mora ročaj dobro prilegati.
- 5 — Zagozdni klin preprečuje, da bi se kladivo snelo.
- 6 — Posneti robovi in poševno!

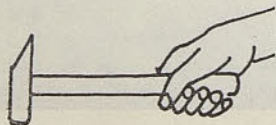

slika 4

S kladivom je treba pravilno udarjati.

Udarjamo iz zgloba roke. Če udarjamo s trdim zapestjem ali če ročaj kladiva držimo preveč spredaj, se hitro utrudimo. Tudi ni zanesljivo, če bomo predmet zadeli na določeno mesto.

Ročaj kladiva je treba prijeti s palcem in kazalcem in ročaj se mora med prsti rahlo gibati.

slika 5

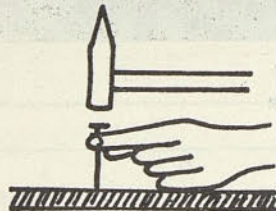
slika 6

Varno zabijamo takrat, če žebelj — žičnik držimo v bližini njegove glave. (Nepravilno držanje, na primer žebelja, lahko povzroči netočen udarec in kladivo zadene v prste!)

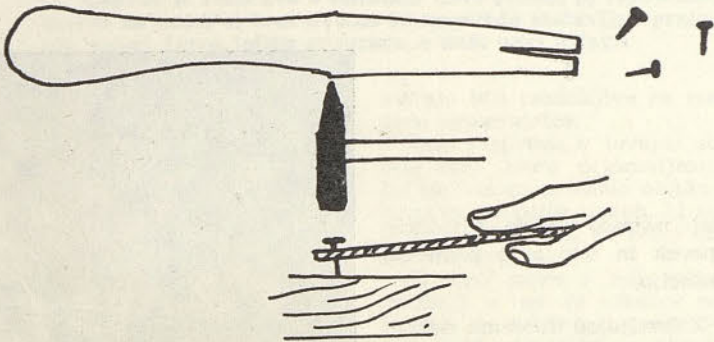
slika 7b

Ročaj kladiva mora biti v orodje trdno zagozden. To dosežemo tako, da zagozdo pribijemo poševno na os kladiva. Na sliki vidimo, na steno odprtine. (Če zagozdimo vzporedno z osjo kladiva, je tisk znatno manjši, saj učinkuje samo z dveh strani).

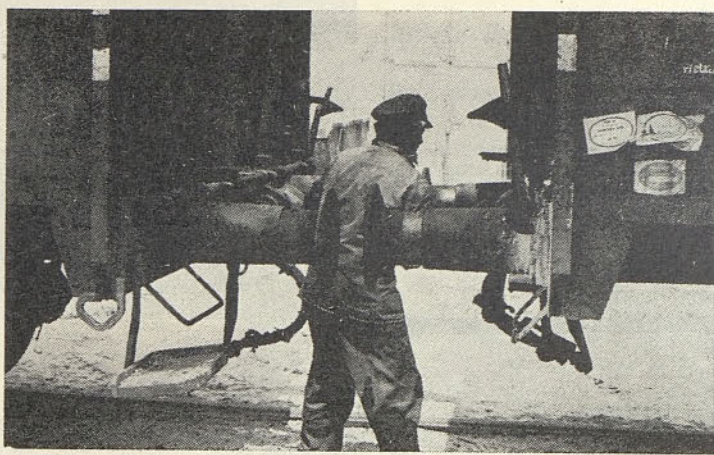

slika 7a

Za zelo male žičnike uporabljamo lepenkaste razcepke (glej sliko 7c).

slika 7c

Spajanje vagonov

SPALNIK IZ MOSTARJA

... hudiča, ta zagrebška kislá voda bo pa draga!

Novosti iz švicarske aluminijske industrije

Prvič v zgodovini elektrolize aluminija se je v razvojnem oddelku švicarske firme ALUSVISSE v Neuhausenu posrečilo proizvesti aluminij s pomočjo megroljive anode. Prednosti novega postopka so: nobene porabe anod, zmanjšane zahteve po filtriranju odpadnega plina, racionalizacija obratovanja in kompaktnjša izvedba peči.

Firma ALUSVISSE je že prijavila patent, čeprav je postopek potreben iz laboratorijskih pogojev še presaditi v industrijo.

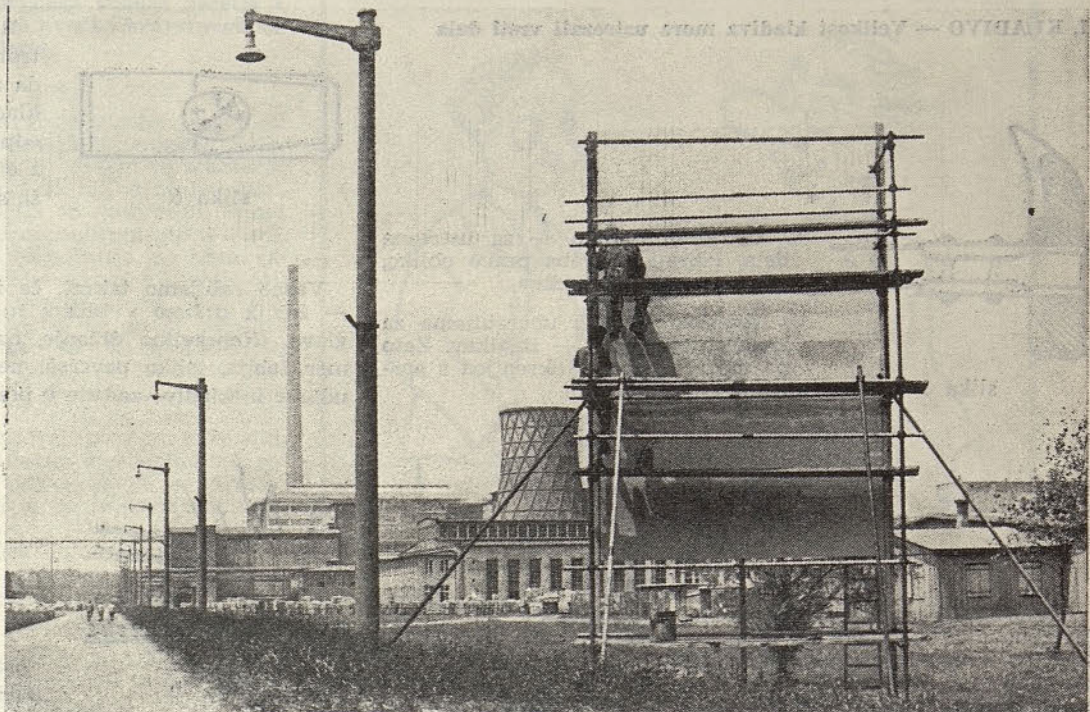
Druga tehnična novost je novi postopek »Alu-coating« za zaščito jeklene površine. Pri tem postopku, ki deluje na osnovi »obločnega loka«, jekleno površino lahko zaščitimo pred korozijo s tankim slojem aluminija. Kot prvi bo tako zaščiten 30 km dolg odsek švicarskega plinskega cevovoda.

Alucopan plošče, katere v gradbeni industriji že dalj časa uporabljajo, so slednjič na voljo v ognjeodporni izvedbi. V načrtu je že izgradnja nove tovarne za izdelavo teh plošč, ki bodo po predvidevanjih znatno pocenile stanovalniško gradnjo oziroma visoke gradnje nasploh.

Tokrat: v 3 slikah in 3 besedah

Prevoz

Obnova

Prvi sadovi našega referenduma

(Nadaljevanje s 6. strani)

Mislijo tudi na zgraditev benzinske črpalke, vendar je to naloga Petrola ali INE, kje naj bi stala, če je to sploh sprejemljivo glede na promet.

Mladinci so dokončno le tudi dobili svoje prostore, ki so bili adaptirani v prizidku dvorane od južne strani nasproti samopostrežne trgovine; v njih bodo lahko dobile ustrezne prostore za arhiv in sestanke tudi vse ostale družbenopolitične organizacije, ki danes takih prostorov še nimajo. Del opreme bo namreč financirala krajevna skupnost.

Če pri vsem omenimo še novo knjižnico ali nove prostore, ki so nared, lekarno, pa še in še, bomo kaj lahko spoznali ogromen napredek v tej krajevni skupnosti, kateri so v prejšnjih letih ob vsaki prošnji za dotacijo očitali, češ, da

naj najprej uvede samopri-spevek in šele nato prosi za dotacijo.

Zahvaljujoč dobremu delovnemu programu, pametni pre-soji in odločitvi občanov, je referendum le uspel in kof smo že omenili, so prvi sadovi pred nami.

Upajmo, da bomo v nasled-njih letih priče še večjemu razvoju krajevne skupnosti Kidričevo, ki je ob pomoči svojih občanov zelo razvila in spremenila svoj kraj, v pri-hodnje pa ga bo še bolj!

Franc Meško

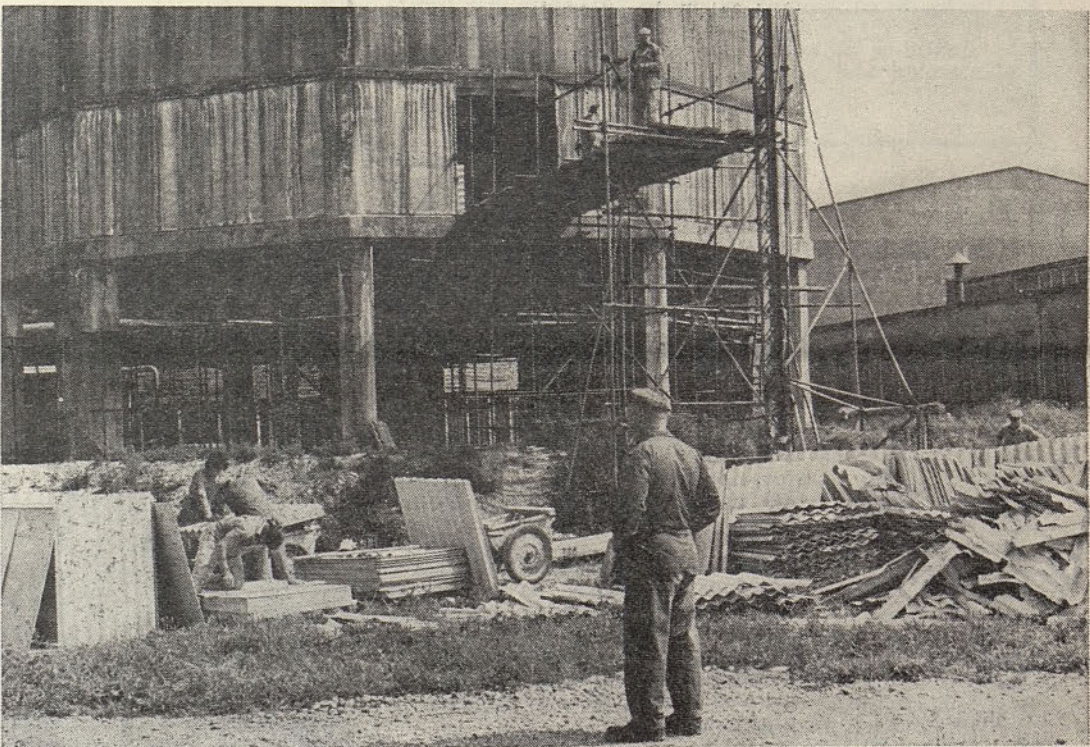
ZAHVALA

Zahvaljujem se vsem sodelavcem splošnega sektorja za darovani ve-nec in izrečeno sožalje, tovarniškemu odboru sindikata pa za pomoč ob smrti mojega očeta.

Drago PETKOVIČ

Enosobno stanovanje v Reki zamenjam za enako v Kidričevem ali Ptujju — z upokojemcem TGA.

Ivan Kunstek

Popravilo

Livarna

IZDAJA CENTRALNI DELAVSKI SVET TOVARNE GLINICE IN ALUMINIJA »BORIS KIDRIČ« KIDRIČEVO UREDNIŠKI ODBOR:

Franc Vrlič — predsednik, člani: Ivan Mazera, Vlado Šerc, Konrad Rižnar, dipl. inž. Stojan Kerbler in odgovorni urednik tovarniškega časopisa — Stane Tonejc, dipl. inž.

Tisk: ZGP »Pomurski tisk« v Murski Soboti.

Člani kolektiva in upokojemci dobivajo list brezplačno. Rokopisov in slik ne vračamo.